

Sygn. akt I C 796/21 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2022 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział I Cywilny,

w składzie :

Przewodniczący: sędzia Marta Karnacewicz

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2022 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. S. (1)

przeciwko M. N.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego M. N. na rzecz powoda M. S. (1) kwotę 18.000 (osiemnastu tysięcy) złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16 stycznia 2021 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.617 (czterech tysięcy sześciuset siedemnastu) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sędzia Marta Karnacewicz

Sygn. akt I C 796/21

UZASADNIENIE

Pozwem, który wpłynął do tut. Sądu 8 kwietnia 2021 roku powód M. S. (1) wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego M. N. kwoty 18.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 15 stycznia 2021 roku do dnia zapłaty, nadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż strony zawarły umowę o świadczenie usług, której przedmiotem było zakwaterowanie i wyżywienie uczestników imprezy turystycznej w ośrodku (...) w D. w terminie od 11 do 21 sierpnia 2020 roku. W imprezie wziąć miało udział 75 uczestników oraz 5 opiekunów. Wynagrodzenie pozwanego za ww. usługę ustalono na kwotę 73 zł brutto za każdego uczestnika za jedną dobę. W umowie strony ustaliły wpłatę przez powoda zaliczki w kwocie 48.000 zł.

Z uwagi na wybuch pandemii koronawirusa powód pismem z dnia 29 czerwca 2020 roku złożył pozwanemu oświadczenie o odstąpieniu od umowy z jednoczesnym wezwaniem do zapłaty kwoty 18.000 zł, którą do dnia odstąpienia od umowy uiszczył na rzecz pozwanego tytułem zaliczki. W odpowiedzi na powyższe pozwany e-mailem z dnia 21 lipca 2020 r. wskazał, iż jest gotowy do realizacji umowy i odmówił wypłaty zaliczki uiszczonej przez powoda w wysokości 18.000 zł.

Powód jako podstawę swojego skutecznego oświadczenia o odstąpieniu od umowy wskazał art. 47 ust. 4 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz art. 15 k ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Referendarz sądowy nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 8 czerwca 2021 r. uwzględnił w pełni powyższe powództwo.

Od powyższego nakazu zapłaty sprzeciw wniósł pozwany M. N., wnosząc jednocześnie o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany zakwestionował roszczenie powoda co do zasady oraz co do wysokości, a tym samym istnienie zobowiązania, mogącego legitymować powoda do zgłoszenia tego roszczenia w relacjach stron. Pozwany potwierdził, że zawarł z powodem umowę o świadczenie usług z dnia 23 listopada 2019 r. oraz że powód wpłacił na jego rzecz kwotę 18.000 zł. Jednakże wskazał, iż to powód mienił się przed pozwanym „organizatorem imprez turystycznych”, natomiast świadczenie pozwanego miało polegać wyłącznie na zakwaterowaniu i wyżywieniu uczestników ww. imprezy turystycznej powoda, a także świadczenia usług dodatkowych. Wskazano przy tym, iż w umowie nie przewidziano prawa do odstąpienia od niej w ciągu oznaczonego terminu. Jedyne prawo do odstąpienia od umowy przewidziano dla pozwanego i to wyłącznie w przypadku braku realizacji ustalonych wpłat, dotyczących należnego mu świadczenia wzajemnego. Ponadto strony zastrzegły, iż zmiana łączącej ich umowy wymaga formy pisemnej, pod rygorem nieważności. Pozwany podkreślił przy tym, iż był on gotów do spełnienia umówionych świadczeń w całej rozciągłości oraz zgodnie z ustaleniami stron. W ocenie strony pozwanej na gruncie zasiniątego sporu powód nie mógł skutecznie odstąpić od umowy stron z dnia 23 listopada 2019 r. na podstawie art. 47 ust. 4 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, czy też na podstawie art. 15 k ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, albowiem powyższa regulacja dotyczy wyłącznie umowy zawartej pomiędzy organizatorem turystyki w rozumieniu art. 4 pkt 8 ww. ustawy, a podróżnymi w rozumieniu art. 4 pkt 6 ww. ustawy. Pozwany wskazał także, że powód mógł wcześniej zareagować na sytuację związaną z pandemią koronawirusa, tj. w okresie marzec - kwiecień 2020 r., kiedy to pozwany miał jeszcze możliwość zawarcia umów o usługi z podmiotami trzecimi. Z ostrożności procesowej pozwany wskazał, że powyższe przepisy nie powinny znaleźć zastosowania również w relacjach pomiędzy powodem, a jego klientami.

Pismem strony powodowej z dnia 7 grudnia 2021 r. zatytułowanym „odpowiedź na sprzeciw od nakazu zapłaty” zaprzeczono, aby to powód był „organizatorem imprez turystycznych” w świetle ustawy i imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz że pozwany został pozbawiony możliwości sprzedaży swoich usług w okresie objętym umową, a także żeby powód pozostawał opieszły w zgłoszeniu rezygnacji z usług świadczonych przez pozwanego. Strona powodowa wskazała, że to powód jako konsument zawarł z wyspecjalizowanym w tym zakresie podmiotem.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. N. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą „Przedsiębiorstwo (...)” w miejscowości D. w gminie D.. Przeważającym przedmiotem działalności gospodarczej jest świadczenie usług związanych z obiektami noclegowymi turystycznymi i miejscami krótkotrwałego zakwaterowania. W powyższym przedsiębiorstwie córka M. J. N. zajmuje się kontraktowaniem umów na sezon letni. Według wewnętrznych ustaleń w przedsiębiorstwie, J. N. prowadzi rozmowy z potencjonalnymi klientami, zajmuje się wysyłaniem im umów, które następnie podlegają akceptacji ze strony M. N..

Dowód:

- wydruk z CEIDG k. 12,

- zeznania świadka J. N. k. 105.

M. S. (1) z wykształcenia jest (...), obecnie pracuje w (...). W wolnym czasie, w ramach dodatkowego zajęcia prowadzi on różne zajęcia z dziećmi w parafii pw. św. M. w P.. Ukończył on również kurs kierownika wycieczek. Wraz ze swoim bratem organizował wyjazdy w ramach swojej aktywności w tejże parafii. W wyjazdach tych udział brała stała grupa osób z całej Polski. Z tytułu prowadzenia zajęć w parafii oraz organizacji takich wyjazdów M. S. (1) nie pobierał wynagrodzenia. Powód nie prowadzi działalności gospodarczej, nie jest zarejestrowany jako organizator imprez turystycznych.

W okresie wakacyjnym 2020 roku M. S. (1) również planował taki wyjazd. W tym celu zwrócił się do grupy osób, która brała udział w wyjazdach w poprzednich latach z pytaniem, czy są chętni na wyjazd także w te wakacje, na co wyrazili oni chęć. W wyjeździe tym miały brać udział dzieci z parafii M. S. (1) oraz z innych parafii, w tym ze (...). Wobec powyższego M. S. (1) znalazł w Internecie ośrodek (...) w D., prowadzony przez M. N.. W celu ustalenia szczegółów skontaktował się on z pracownicą ośrodka (...). Na etapie ustalania warunków tej umowy, M. S. (1) zastrzegł, iż istnieje możliwość, że liczba osób będzie mniejsza niż 80. Po dokonanych ustaleniach z J. N. M. S. (1) skontaktował się z rodzicami dzieci i przedstawił im propozycję Ośrodka (...), którą oni zaakceptowali.

Dowód:

- zeznania świadka J. N. k. 105,

- przesłuchanie powoda M. S. (1) k. 106.

Następnie J. N. wysłała do M. S. (1) projekt umowy, który on zaakceptował. Do podpisania umowy nazwanej przez strony „umowa nr (...) o świadczenie usług zawarta w D. w dniu 23.11.2019 r.” doszło w ten sposób, że J. N. przesłała za pomocą e-maila do M. S. (1) egzemplarz umowy z pieczętką Przedsiębiorstwa (...), pieczętką i podpisem dyrektora ośrodka (...) oraz pieczętką i podpisem kierownika ośrodka (...) oraz tzw. czysty formularz umowy, który M. S. (1) podpisał i odesłał na adres Przedsiębiorstwa (...). Mimo, iż M. S. (1) zastrzegł wcześniej, iż istnieje możliwość, że liczba osób będzie mniejsza niż 80, nie prowadził pertraktacji dot. tego elementu umowy przed jej podpisaniem.

Dowód:

- umowa o świadczenie usług turystycznych z dnia 23 listopada 2019 roku z podpisami J. N. oraz M. N. k. 13-14,

- umowa o świadczenie usług turystycznych z dnia 23 listopada 2019 roku z podpisem M. S. (1) k. 58-59,

- zeznania świadka J. N. k. 105,

- przesłuchanie powoda M. S. (1) k. 106.

W zawartej umowie jako strony wskazano Przedsiębiorcę M. N. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) M. N.”, zwanego dalej „Usługodawcą” oraz M. S. (1), zwanego dalej „Usługobiorcą”. W części wstępnej umowy wskazano, iż usługobiorca jest organizatorem imprez turystycznych oraz że usługobiorca zamierza zorganizować w Ośrodku imprezy turystyczne.

W § 1 wskazano, iż przedmiotem umowy jest zakwaterowanie i wyżywienie uczestników imprezy w Ośrodku, a także świadczenie usług dodatkowych, o których mowa w niniejszej umowie. Usługi świadczone będą w turnusie: 11.08-21.08.2020 r., w którym udział weźmie 75 uczestników plus 5 opiekunów, z tym jednak zastrzeżeniem, że ostateczna liczba uczestników w danym turnusie może być mniejsza o maksymalnie 5% w stosunku do tej zadeklarowanej, co nie stanowi naruszenia niniejszej umowy.

W ustępie 5 § 1 strony potwierdziły, że organizatorem imprezy, w myśl powszechnie obowiązujących przepisów prawa, jest usługobiorca. Usługobiorca dokona zgłoszenia imprez we właściwym Kuratorium (...). Usługobiorca ponosi pełną odpowiedzialność za Uczestników, kadre pedagogiczną i ich ubezpieczenie.

W § 2 umowy ustalono, że uczestnicy zostaną zakwaterowani w Ośrodku w budynku (...), w przydzielonych jednostronnie przez usługodawcę pokojach (...) osobowych z pełnym węzłem sanitarnym i telewizorem.

Natomiast w § 3 ustalono, iż usługodawca zapewnia wyżywienie uczestników w stołówce ośrodka. Wyżywienie obejmuje 3 podstawowe posiłki dziennie oraz podwieczorek, zgodnie z obowiązującymi wymogami pod względem gramatury i kaloryczności.

W § 4 wskazano, iż usługodawca zapewnia obecność opieki medycznej w zakresie pierwszej pomocy w czasie trwania imprez, w postaci 1 pielęgniarki w Ośrodku. Usługodawca udostępnia sale oraz sprzęt nagłośnieniowy do prowadzenia dyskotek oraz imprez w ośrodku. Usługodawca zapewnia podstawowy sprzęt sportowo-rekreacyjny. Usługodawca zapewnia opiekę ratowników wodnych na plaży w godzinach pracy (...) w D., Usługodawca umożliwi korzystania z boisk oraz placu zabaw. Usługodawca umożliwi dostęp do świetlic.

Kolejno w § 5 ustalono wynagrodzenie w wysokości 73 zł brutto za każdego uczestnika za jedną dobę hotelową. Koszt 1 opiekuna na każdych 15 uczestników ustalono na 15 zł brutto. W przypadku większej ilości opiekunów, koszt ich ustalono na kwotę 73 zł brutto. Przy ilości 75 uczestników oraz 5 opiekunów przez okres 10 dni łączny koszt brutto miał wynieść 55.500 zł.

W § 5 ust. 3 – 5 zawarto zapisy, że zakupione miejsca nie podlegają zwrotowi. Za niewykorzystane miejsca usługobiorca zobowiązał się do uiszczenia zapłaty w wysokości 100% wartości świadczenia pomniejszonego o wyżywienie, tj. o 14 zł za dobę za każdą osobę, która nie przyjedzie. Wynagrodzenie przysługujące usługodawcy bez względu na to jaka liczba uczestników i opiekunów faktycznie uczestniczyć będzie w imprezach.

Zgodnie z § 5 ust. 6 w celu zabezpieczenia wykonania umowy zleceniobiorca zobowiązał zleceniodawcę do wpłaty zadatku w wysokości 3.000 zł w terminie do 7.12.2019 r., II wpłata w wysokości 5.000 zł dokonana do dnia 15.01.2020 r., III wpłata w wysokości 10.000 zł dokonana zostanie do dnia 15.03.2020 r., IV wpłata w wysokości 10.000 zł dokonana zostanie do dnia 15.05.2020 r., V wpłata w wysokości 20.000 zł dokonana zostanie do dnia 15.06.2020 r. Rozliczenie turnusu nastąpi do 15.07.2020 r.

Zgodnie z § 5 ust. 7 w przypadku braku realizacji ustalonych wpłat usługodawcy przysługuje prawo rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym. W przypadku braku płatności w wyznaczonym czasie, gdy grupa usługobiorcy przebywa już na ośrodku usługodawcy, usługodawca ma prawo do wstrzymania świadczeń dla przebywającej grupy po uprzednim pisemnym powiadomieniu kierownika grupy.

W § 6 ust. 8 umowy wskazano, iż w przypadku wystąpienia sporów z tytułu umowy, w przypadku, gdy polubowne rozwiązanie sporu nie przyniesie odpowiednich rezultatów, strony poddadzą spór pod rozstrzygnięcie właściwego rzeczowo sądu powszechnego w S..

Dowód:

- umowa o świadczenie usług turystycznych z dnia 23 listopada 2019 roku z podpisami J. N. oraz M. N. k. 13-14,
- umowa o świadczenie usług turystycznych z dnia 23 listopada 2019 roku z podpisem M. S. (1) k. 58-59.

W ramach ustnych ustaleń M. N. proponował M. S. (1) również udział w spływie kajakowym oraz korzystanie z parku linowego, który znajduje się na terenie ośrodka (...) w D.. Spływ kajakowy miał być organizowany za pośrednictwem M. N..

Dowód:

- przesłuchanie powoda M. S. (1) k. 106,
- przesłuchanie pozwanego M. N. k. 106-107.

Dnia 9 grudnia 2019 roku M. S. (1) przełał na konto Przedsiębiorstwa (...) kwotę 3.000 zł, następnie 17 stycznia 2020 roku przełał on kwotę 5.000 zł oraz 12 marca 2020 roku kwotę 10.000 zł, tj. łącznie 18.000 zł. Wpłata powyższych kwot odbyła się w ten sposób, że najpierw M. S. (1) umówił się z rodzicami, że przekażą oni mu kwoty w wysokości 100-200 zł na jego konto, a następnie on przekaże te pieniądze na konto ośrodka (...) w D..

W styczniu 2020 roku M. S. (1) skontaktował się z J. N. i poinformował ją, że informację o definitywnej ilości osób, biorących udział w wyjeździe, poda ostatecznie w lutym.

Dowód:

- potwierdzenie przelewów k. 15-17
- przesłuchanie powoda M. S. (1) k. 106

Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, w okresie od dnia 14 marca 2020 r. do odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV 2 i w związku z powyższym zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia ustanowiono czasowe ograniczenie działalności w zakresie lecznictwa uzdrowskiego, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowskim, uzdrowskach i obszarach ochrony uzdrowskiej oraz o gminach uzdrowskich (Dz. U. z 2017 r. poz. 1056, z 2019 r. poz. 1815 oraz z 2020 r. poz. 284)

Następnie rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego odwołano na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego i tym samym utraciło moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego.

Kolejno Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w okresie od dnia 20 marca 2020 r. do odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszono stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Dowód:

- fakt powszechnie znany.

W maju 2020 roku M. S. (1) poinformował telefonicznie J. N., iż wśród osób biorących udział w wyjeździe jest grupa osób z (...). Region ten w tamtym momencie był na pierwszym miejscu stanu epidemicznego jeśli chodzi o ilość osób zakażonych. Podczas tej rozmowy M. S. (1) zasygnalizował również, że jest prawdopodobieństwo, iż grupa w ogóle nie zdecyduje się na wyjazd z uwagi na wybuch pandemii.

W odpowiedzi na powyższe 4 czerwca 2020 roku J. N. przesłała e-mailem M. S. (1) wytyczne obostrzeń oraz informację o transporcie z K. do D.. Wobec powyższego M. S. (1) przedstawił powyższe informacje rodzicom dzieci, które miały brać udział w wyjeździe, ci jednak nie wyrazili zgody.

Początkowo e-mailem z dnia 26 czerwca 2020 roku M. S. (1) skierowanym do J. N. wskazał, iż ilość osób biorących udział w wydarzeniu to 50 osób i poprosił o przesłanie umowy, która będzie opiewała na taką ilość osób. Następnie M. S. (1) skontaktował się ponownie telefonicznie z J. N. i poinformował ją, że nie skorzysta z usług (...) w D.. J. N. odpowiedziała, że musi się skontaktować ze swoim ojcem - M. N.. Tego samego dnia z M. S. (1) skontaktował się M.

N., który wskazał, że jego ośrodek jest przystosowany do przyjęcia grupy w czasie pandemii oraz nie wyraził zgody na rezygnację z umowy.

Dowód:

- oświadczenia rodziców i opiekunów prawnych dzieci k. 24-35, 37,
- zeznania świadka J. N. k. 105,
- przesłuchanie powoda M. S. (1) k. 106.

Pismem z dnia 29 czerwca 2020 roku M. S. (1), działając za pośrednictwem pełnomocnika, złożył M. N. oświadczenie o odstąpieniu od umowy nr (...) o świadczenie usług zawartej w D. w dniu 23 listopad 2019 roku na podstawie art. 47 ust. 4 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz skierował wezwanie do zapłaty kwoty 18.000 zł. Powyższe pismo M. N. odebrał 3 lipca 2020 roku.

Dowód:

- oświadczenie z dnia 29 czerwca 2020 r. o odstąpieniu od umowy wraz z wezwaniem do zapłaty oraz potwierdzeniem nadania k. 18-19.

W odpowiedzi na powyższe pismo M. N. 21 lipca 2020 roku skierował do pełnomocnika M. S. (1) e-mail, w którym wskazał, iż organizuje kolejny turnus kolonijny, że nigdy nie było zakazu ich organizacji. Ma zarezerwowane miejsca dla pana S. zgodnie z zawartą umową, jest gotów do realizacji umowy, czego oczekuje od zleceniodawcy. Wskazał, że nie ma żadnych podstaw prawnych do jednostronnego odstąpienia od umowy. W przypadku zaś odstąpienia od umowy przez zleceniodawcę będzie mógł domagać się pozostałej kwoty do zapłaty.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 3 sierpnia pełnomocnik powoda wskazał, iż M. S. (1) podtrzymuje wyrażone oświadczenie o odstąpieniu od umowy, natomiast zgoda strony przeciwnej na jej brak nie ma żadnego znaczenia dla skuteczności tej czynności. Pismo to zostało odebrane przez M. N. 7 sierpnia 2020 r.

Kolejno e-mailem z dnia 9 sierpnia 2020 roku M. N. wskazał, iż Główny Inspektor Sanitarny rekomenduje wypoczynek dzieci i młodzieży, nigdy go nie zabraniał. Wskazał, że sprawnie realizuje kolejne turnusy kolonijne. Poddał on w wątpliwość rezygnację rodziców z udziału dzieci w wydarzeniu.

Dowód:

- korespondencja e-mail z dnia 21 lipca 2020 r. k. 20,
- korespondencja e-mail z dnia 9 sierpnia 2020 r. k. 21,
- odpowiedź na korespondencję e-mail z 21 lipca 2020 r. wraz z potwierdzeniem nadania k. 22, 36.

Na ośrodku (...) w okresie wakacyjnym 2020 roku odbywały się regularne kontrole Sanepidu, na terenie ośrodka nie doszło również do zakażeń wirusem Covid-19.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego M. N. k. 106- 107,
- karta wraz z dokumentacją kontroli w ośrodku (...) w D. k. 60-70,
- zasady i obostrzenia związane z Covid- 19 obowiązujące w lipcu i sierpniu 2020 r. k. 71-77.

Pismem z dnia 7 stycznia 2021 roku pełnomocnik M. S. (2) skierował do M. N. wezwanie do zapłaty kwoty 18.000 zł w terminie do dnia 18 stycznia 2021 roku. Wskazał, iż brak zapłaty powyższej kwoty spowoduje skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego. Pismo to M. N. odebrał dnia 13 stycznia 2021 roku. Kwoty wpłacone w 3 transzach nie zostały w żadnej części zwrócone powodowi.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 7 stycznia 2021 r. wraz z potwierdzeniem nadania k. 38-41.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo skierowane przeciwko pozwanemu M. N. zasługiwało na uwzględnienie.

Powód w niniejszej sprawie domagał się zasądzenia od pozwanego M. N. kwoty 18.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 stycznia 2021 roku do dnia zapłaty, tytułem zwrotu uiszczonej kwoty w związku z zawartą pomiędzy stronami umową, która nie odbyła z uwagi na wybuch pandemii koronawirusa.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż posiadanie przez strony legitymacji czynnej i biernej w procesie jest przesłanką zasadniczą, od której istnienia uzależniona jest możliwość uwzględnienia powództwa, a jej brak, zarówno w postaci czynnej jak i biernej, prowadzi do wydania wyroku oddalającego powództwo. Legitymacja procesowa to uprawnienie do poszukiwania ochrony prawnej w konkretnej sprawie. Natomiast legitymacja bierna uzasadnia występowanie w procesie w charakterze pozwanego. Tylko przepis prawa materialnego, stanowiącego podstawę interesu prawnego, stwarza dla określonego podmiotu legitymację procesową strony. „Umowa nr (...) o świadczenie usług” zawarta przez M. S. (1) oparta jest wprawdzie na konstrukcji umowy na rzecz osoby trzeciej przewidzianej w art. 393 k.c., przy czym to on jest stroną tej umowy, to on dokonał czynności prawnej razem z M. N., zatem w ocenie Sądu jest on legitymowany czynnie do wystąpienia z powyższym powództwem.

Sporny pomiędzy stronami był charakter zawartej przez nich umowy. W tej kwestii powód stał na stanowisku, iż z pozwanym wiązała go umowa o imprezę turystyczną, a w konsekwencji do łączącego ich stosunku prawnego zastosowanie powinna znaleźć ustawa z dnia 24 listopada 2017 roku o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, włącznie z art. 47 tejże ustawy gwarantującym mu prawo do odstąpienia, a także art. 15 k ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Natomiast pozwany wskazywał, iż to powód był organizatorem imprezy turystycznej, natomiast świadczeniem po stronie pozwanego było jedynie zakwaterowanie i wyżywienie uczestników imprezy turystycznej powoda, a także świadczenie usług dodatkowych. Wobec powyższego zakwestionował kwalifikowanie łączącej ich umowy jako umowę o imprezę turystycznej, a w konsekwencji uznał za nieskuteczne odstąpienie powoda od umowy.

Norma zawarta w art. 353¹ k.c. wyraża obowiązującą w prawie zobowiązań zasadę swobody umów, która nie mając charakteru absolutnego, doznaje ograniczeń w zakresie treści i celu umowy, ze względu na obowiązujące przepisy ustaw, właściwość (naturę) stosunku prawnego i zasady współżycia społecznego. W tym zakresie strony mogą swobodnie decydować o zawarciu lub nie zawarciu umowy, wyborze kontrahenta, mogą także dowolnie kształtować treść stosunku obligacyjnego. Tylko w kwestiach przez nie nieuregulowanych znajdują zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego. Korzystając ze swobody kontraktowania, strony mogą przyjąć bez jakichkolwiek modyfikacji określony typ umowy uregulowanej normatywnie, zawrzeć umowę nazwaną z równoczesnym wprowadzeniem do niej odmienności, w tym także połączyć cechy kilku umów nazwanych (tzw. umowy mieszane) lub zawrzeć umowę nienazwaną, której treść ukształtują według swego uznania, z zachowaniem ograniczeń art. 353¹ k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2002 roku, I KKN 1144/00).

Ustawa o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych określa warunki oferowania, sprzedaży i realizacji imprez turystycznych oraz powiązanych usług turystycznych na terytorium Polski, a także za granicą, jeżeli umowy z podróżnymi są zawierane przez przedsiębiorców turystycznych mających siedzibę na terenie Polski.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy usługą turystyczną jest:

- a) przewóz pasażerów,
- b) zakwaterowanie w celach innych niż pobytowe, które nie jest nieodłącznym elementem przewozu pasażerów,
- c) wynajem pojazdów samochodowych lub innych pojazdów silnikowych,
- d) inną usługę świadczoną podróżnym, która nie stanowi integralnej części usług wskazanych w lit. a-c.

W literaturze jako inne usługi świadczone podróżnym wskazuje się usługi polegające na umożliwieniu stronie wstępu na koncerty, imprezy sportowe, wycieczki lub wstępy do parków rozrywki, wycieczki z przewodnikiem, karnety narciarskie i wypożyczanie sprzętu sportowego, takiego jak sprzęt narciarski lub zabiegi balneologiczne (spa).

Stosownie natomiast do art. 4 ust. 2 ww. ustawy imprezą turystyczną jest połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych na potrzeby tej samej podróży lub wakacji, spełniające warunki, o których mowa w art. 5 ust. 1, tj. połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych nabytych na potrzeby tej samej podróży lub wakacji, objęte odrębnymi umowami z dostawcami poszczególnych usług turystycznych, spełniające warunki, o których mowa w art. 6 ust. 1.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 do utworzenia powiązanych usług turystycznych dochodzi, jeżeli przedsiębiorca turystyczny ułatwia podróżnym nabywanie usług turystycznych:

- 1) przy okazji jednej wizyty lub kontaktu z jego punktem sprzedaży z możliwością dokonania wyboru i zapłaty odrębnie za każdą usługę turystyczną lub
- 2) w sposób ukierunkowany od innego przedsiębiorcy turystycznego w zakresie co najmniej jednej dodatkowej usługi turystycznej, jeżeli umowa z tym przedsiębiorcą turystycznym zostanie zawarta najpóźniej 24 godziny po potwierdzeniu rezerwacji pierwszej usługi turystycznej.

Stosownie natomiast do art. 6 ust. 2 do utworzenia powiązanych usług turystycznych nie dochodzi, mimo spełnienia przesłanek, o których mowa w ust. 1, w przypadku połączenia nie więcej niż jednego rodzaju usługi turystycznej, o której mowa w art. 4 pkt 1 lit. a, b albo c, z jedną lub kilkoma usługami turystycznymi, o których mowa w art. 4 pkt 1 lit. d, jeżeli wartość tych usług stanowi mniej niż 25% łącznej wartości połączonych usług turystycznych i nie są one reklamowane jako istotny element tego połączenia, ani nie stanowią istotnego elementu tego połączenia z innych przyczyn.

Na podstawie powyższych regulacji należy stwierdzić, że impreza turystyczna to świadczenie złożone, na które składać się może szereg usług (obcych i własnych) takich jak np. zakwaterowanie, gastronomia, transport, mających na celu zorganizowanie pobytu klientowi poza miejscem jego zamieszkania. Usługi te są tak ściśle powiązane, że obiektywnie tworzą w aspekcie gospodarczym jedną całość (jedną usługę, jeden produkt). Impreza turystyczna obejmuje swym zakresem częściowe usługi, bez których nie mogłyby się odbyć. Zatem za imprezę turystyczną należy uznać zorganizowane lub indywidualne wyjazdy wypoczynkowe połączone z rekreacją i rozrywką (tzn. kompleksowym programem imprez).

Natomiast umową nienazwaną, której podstawowym świadczeniem jest udostępnienie pomieszczenia hotelowego (pokoju, apartamentu, bungalowu itp.) podróżnemu w celu przenocowania jest tzw. umowa hotelowa. Umowa ta ma charakter umowy dwustronnie zobowiązującej, wzajemnej, kauzalnej, konsensualnej i odpłatnej. Jest również kontraktem profesjonalnym, zawierany wyłącznie przez przedsiębiorców, co wynika bezpośrednio z przepisów

ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, w szczególności z art. 35-45. W umowie hotelowej jako umowie handlowej, stroną realizującą świadczenie charakterystyczne jest przedsiębiorca prowadzący („utrzymujący” według terminologii kc) hotel lub inny podobny zakład. Drugą stroną umowy jest gość hotelowy, jeżeli sam zawiera umowę, i może być nim każda osoba fizyczna, ale może też być tym podmiotem inna osoba, mająca zdolność do zaciągania zobowiązań, w tym m.in. przedsiębiorca turystyczny działający w imieniu albo na rzecz podróżnego. W działalności turystycznej właśnie ta ostatnia formuła będzie miała najszersze zastosowanie, kiedy to biura podróży zawierają z przedsiębiorcami prowadzącymi hotele umowy o świadczenie hotelowe dla uczestników organizowanych przez siebie imprez turystycznych. W tych sytuacjach umowa noclegowa będzie miała charakter dwustronnie gospodarczy.

Ze świadczeniem noclegowym wiąże się najczęściej możliwość uzyskania innych, w ramach umowy hotelowej lub na podstawie umowy odrębnej, ale powiązanej z główną, świadczeń materialnych w postaci wyżywienia, przechowania, wykonania innych faktycznych usług (pralniczych, fryzjerskich itp.), co oznacza, że w przypadkach koniecznego zastosowania odpowiednich przepisów kodeksu cywilnego będzie się sięgać do umowy sprzedaży, przechowania, o dzieło, zlecenia. Zatem w większości sytuacji kontrakt ten należy traktować jako przykład umowy mieszanej, łączącej w sobie elementy wspomnianych wyżej umów nazwanych, co jest poglądem przeważającym w doktrynie.

W ocenie Sądu dowody zgromadzone w sprawie są podstawą dla ustalenia, że strony zawarły umowę o imprezie turystycznej.

Zgodnie z art. 66 § 1 k.c., oświadczenie drugiej stronie woli zawarcia umowy stanowi ofertę, jeżeli określa istotne postanowienia tej umowy. Zgodnie zaś z art. 65 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współzycia społecznego oraz ustalone zwyczaje, w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Kombinowana metoda wykładni oświadczenia woli (uchwała 7 Sędziów Sądu Najwyższego z 19 czerwca 1995 roku, III CZP 66/95) polega w pierwszym rzędzie na ustaleniu sensu oświadczenia woli według kryterium subiektywnego, czyli tak, jak oświadczenie woli rozumiała osoba składająca i odbierająca oświadczenie, jeżeli to kryterium zawodzi, sens oświadczenia woli następuje na podstawie przypisania normatywnego, czyli tak jak adresat sens powinien rozumieć. W pierwszej fazie sens oświadczenia woli ustala się mając na uwadze rzeczywiste ukonstytuowanie się znaczenia między stronami; uznaje się za wiążący sens oświadczenia woli, w jakim zrozumiała go zarówno osoba składająca, jak i odbierająca to oświadczenie. Jeżeli okaże się, że strony nie przyjmowały tego samego znaczenia oświadczenia woli, konieczne jest przejście do drugiej, obiektywnej fazy wykładni, w której właściwy dla prawa sens oświadczenia woli ustala się na podstawie przypisania normatywnego, czyli tak, jak adresat sens ten powinien rozumieć. Za wiążące uznać trzeba w tej fazie takie rozumienie oświadczenia woli, które jest wynikiem starannych zabiegów interpretacyjnych adresata. Decydujący jest normatywny punkt widzenia odbiorcy, który z należytą starannością dokonuje wykładni zmierzającej do odtworzenia treści myślowych osoby składającej oświadczenie woli.

Dla ustalenia treści stosunku zobowiązaniowego łączącego strony wystarczający jest etap subiektywnej wykładni umowy. W tym zakresie po pierwsze wskazać należy, iż nie sposób uznać, aby M. S. (1) – jak twierdziła strona pozwana – był przedsiębiorcą turystycznym, czy też organizatorem turystyki, o którym mowa w ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.

Zgodnie z art. 4 pkt 7 ww. ustawy, przez pojęcie przedsiębiorcy turystycznego należy rozumieć organizatora turystyki, przedsiębiorcę ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych, agenta turystycznego lub dostawcę usług turystycznych, będącego przedsiębiorcą w rozumieniu art. 43¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny albo prowadzącego działalność odpłatną. Natomiast stosownie do art. 4 pkt 8 ww. ustawy za organizatora turystyki należy rozumieć przedsiębiorcę turystycznego, który tworzy i sprzedaje lub oferuje do sprzedaży imprezy turystyczne, bezpośrednio lub za pośrednictwem innego przedsiębiorcy turystycznego lub razem z

innym przedsiębiorcą turystycznym, lub też przedsiębiorcą turystycznego, który przekazuje dane podróznego innemu przedsiębiorcy turystycznemu.

W ocenie Sądu przede wszystkim wskazać należy, iż M. S. (1) zawarł przedmiotową umowę jako przedstawiciel wszystkich osób biorących udział w danym wydarzeniu. Opierając się na doświadczeniu życiowym, wskazać należy, iż tego rodzaju praktyka, tj., aby w imieniu większej grupy – czy to rodziny, znajomych, czy właśnie osób zaprzyjaźnionych w ramach parafii – umowę zawierała jedna osoba, jest praktyką częstą, nie budzącą zastrzeżeń Sądu.

Natomiast stosownie do treści art. 22¹ kc za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Zdaniem Sądu powodowi należy przypisać status konsumenta.

Zgodnie z art. 6 kc oraz art. 232 zd. 1 kpc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, a strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Przepis art. 6 kc wyraża dwie ogólne reguły: pierwszą – generalnie wymagającą udowodnienia powołanego przez stronę faktu, powodującego powstanie określonych skutków prawnych oraz drugą regułą, która sytuuje ciężar dowodu danego faktu po stronie osoby, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Pierwsza „zasada obowiązku udowodnienia powoływanego faktu” jest w istocie nieunikniona ze względów racjonalnych, ponieważ odmienna regulacja powodowałaby powstanie niedopuszczalnej łatwości wywodzenia skutków prawnych z prostego powołania się na fakt bez potrzeby jego udowodnienia. Natomiast druga stanowi „ogólną zasadę rozkładu ciężaru dowodu”, od której wyjątki wskazywać mogą niektóre przepisy szczególne (A. Kidyba (red.), K. Kopaczyńska-Pieczniak, E. Niezbecka, Z. Gawlik, A. Janiak, A. Jedliński, T. Sokołowski, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna, LEX 2009).

Wskazana w art. 6 kc „ogólna zasada rozkładu ciężaru dowodu”, jest regułą w znaczeniu materialnym wskazującą, kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, natomiast przepis art. 232 kpc wskazuje, kto ponosi ciężar dowodu w znaczeniu formalnym, „kto powinien przedstawiać dowody” (tak trafnie w orz. SN z dnia 17 lutego 2006 r., V CSK 129/05, Lex nr 200947). Z komentowanego przepisu wynika dla sądu nakaz rozstrzygnięcia merytorycznego, nawet wtedy, gdy postępowanie dowodowe nie przyniosło efektu; sąd powinien rozstrzygnąć na niekorzyść osoby, która opierała swe twierdzenia na faktach nieudowodnionych (P. Machnikowski (w:) Kodeks cywilny..., red. E. Gniewek, t. I, s. 34; podobnie K. Piasecki (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., red. K. Piasecki, s. 770).

Powód w tym zakresie wskazał, iż nie prowadzi działalności gospodarczej, jedynie w ramach swojej aktywności w parafii pw. św. M. w P. wraz ze swoim bratem amatorsko organizuje wyjazdy dla dzieci i ich opiekunów. W tych wyjazdach udział bierze stała grupa osób z całej Polski. Z organizacji takich wyjazdów nie pobiera on wynagrodzenia.

Tymczasem pozwany, będący profesjonalistą nie udowodnił w żaden sposób, by zawierał umowę z innym przedsiębiorcą. Zaś z przedstawionego powyżej wywodu teoretycznego wynika, iż to pozwany powinien wykazać okoliczności, które świadczyłyby o tym, że powód nie jest konsumentem w rozumieniu art. 22¹ kc. W ocenie Sądu pozwany miał świadomość, iż zawiera umowę z konsumentem. W tym zakresie należy zwrócić uwagę na okoliczność, iż w „umowie nr (...) o świadczenie usług” wskazano przy danych powoda jedynie jego imię i nazwisko, adres zamieszkania i numer PESEL. W ocenie Sądu, gdyby pozwany – przedsiębiorca podpisywał umowę z drugim przedsiębiorcą zamiast powyższych danych powoda, wskazałby nazwę firmy kontrahenta, siedzibę prowadzonej działalności, numer REGON. Tak nie uczynił, lecz określił jedynie typowe dane osobowe, jakimi posługuje się każda osoba fizyczna.

Podsumowując, Sąd uznał, że M. S. (1) w momencie zawierania umowy przysługiwał status konsumenta.

Natomiast M. N. prowadzi działalność gospodarczą, której przeważającą działalnością jest świadczenie usług związanych z obiektami noclegowymi turystycznymi i miejscami krótkotrwałego zakwaterowania. Ponadto w ramach

swoich usług oferuje on wyżywienie, zapewnia obecność opieki medycznej w zakresie pierwszej pomocy w czasie trwania imprezy w postaci 1 pielęgniarki w Ośrodku, udostępnia sale oraz sprzęt nagłośnieniowy do prowadzenia dyskotek oraz imprez w ośrodku, ponadto zapewnia on podstawowy sprzęt sportowo- rekreacyjny, a także opiekę ratowników wodnych na plaży w godzinach pracy (...) w D. oraz umożliwi korzystanie z boisk, placu zabaw oraz umożliwi dostęp do świetlic. Sąd miał również na uwadze, iż pozwany oferował również powodowi udział w spływie kajakowym - co przyznał sam pozwany.

Wobec powyższego w ocenie Sądu uznać należy, iż to pozwany jest przedsiębiorcą turystycznym, który tworzy, oferuje do sprzedaży i sprzedaje imprezy turystyczne (organizator turystyki), a także ułatwia nabywanie powiązanych usług turystycznych.

Dla ustalenia treści zobowiązania łączącego strony koniecznym jest dokonanie subiektywnej wykładni oświadczeń woli. Zgodnie z art. 4 pkt 3 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych przez umowę o udział w imprezie turystycznej należy rozumieć umowę dotyczącą imprezy turystycznej jako całości lub, jeżeli impreza turystyczna jest realizowana na podstawie odrębnych umów, wszystkie umowy obejmujące poszczególne usługi turystyczne w ramach tej samej imprezy turystycznej;

W zakresie dokonywanej wykładni oświadczeń woli stron będących stroną umowy wskazać należy, w umowach powinno badać się nie tylko ich dosłowne brzmienie, ale również zgodny zamiar stron towarzyszący jej zawarciu. Powyższe znajduje odzwierciedlenie w treści przepisu art. 65 kodeksu cywilnego, zgodnie z którym oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje (§ 1). W umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Treść powołanej regulacji wyraźnie wskazuje, że ustawodawca przyznaje tu prymat subiektywnej metodzie wykładni, która ma pozwolić na ustalenie znaczenia, jakie obie strony nadawały składanemu oświadczeniu woli w momencie jego wyrażania, a nie z chwili dokonywania wykładni (por. wyr. SN z dnia 20 stycznia 2011 r., I CSK 193/10, Lex nr 784895). Uzasadnione jest to charakterem umów jako czynności prawnych, do dokonania których niezbędna jest zawsze zgodna wola (consensus) stron (A. Wypiórkiewicz (w:) Praktyczny komentarz..., op. cit., s. 172). U podstaw badania zamiaru stron oraz okoliczności wpływających na tłumaczenie (interpretację) oświadczeń woli znajdują się fakty (zdarzenia, stany) przedstawione przez strony i wykazywane zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu w procesie (wyr. SN z dnia 5 kwietnia 2007 r., II CSK 546/06, Lex nr 253385). To jak same strony rozumiały oświadczenie woli w chwili jego złożenia można wykazywać za pomocą dowodu z przesłuchania stron, ale i wszelkich innych środków dowodowych. Na rozumienie to może wskazywać także zachowanie się stron po złożeniu oświadczenia woli, np. sposób wykonania umowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 1998 r., I PKN 532/97, OSNAPiUS 1999, nr 3, poz. 81). Prowadzeniu wszelkich dowodów dla ustalenia jak strony rzeczywiście rozumiały pisemne oświadczenie woli w chwili jego złożenia nie stoi na przeszkodzie art. 247 k.p.c., w przypadku bowiem dokonywania wykładni pisemnego oświadczenia woli zgłaszane w tym względzie dowody nie są dowodami przeciwko osnowie lub ponad osnowę dokumentu, lecz dowodami co do osnowy dokumentu. Wyrażane niekiedy z powołaniem się na paremię *clara non sunt interpretanda* zapatrywanie o niemożności uznania prawnej doniosłości znaczenia nadawanego oświadczeniu woli przez same strony, gdy znaczenie to odbiega od jasnego sensu oświadczenia woli wynikającego z reguł językowych (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1998 r., III CKN 307/97, OSN 1998, nr 9, poz. 135) pozostaje w oczywistej sprzeczności z brzmieniem art. 65§2 k.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 1999 r., II CKN 379/98, OSNC 2000, nr 1, poz. 10, z dnia 7 grudnia 2000 r., II CKN 351/00, OSNC 2001, nr 6, poz. 95, z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 129/03, "Izba Cywilna" 2004, nr 10, s. 33 i 34 i z dnia 25 marca 2004 r., II CK 116/03, "Izba Cywilna" 2004, nr 10, s. 33 i 34).

Przepis art. 65 § 2 k.c. służy tłumaczeniu treści oświadczenia wtedy, gdy brzmienie umowy stwarza margines niepewności co do rzeczywistej woli stron.

W realiach niniejszej sprawy Sąd uznał, iż w przedmiotowej umowie nazwanej „umowa nr (...) o świadczenie usług zawarta w D. w dniu 23.11.2019 r.” doszło do błędnego oznaczenia stron.

W tym miejscu zauważyć należy, odnosząc się również do zarzutu pozwanego jakoby to powód był organizatorem turystycznym, a tym samym przedsiębiorcą turystycznym, że strona pozwana miesza z powyższym pojęciem pojęcie organizatora wypoczynku, o którym mowa w ustawie o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz.U. Nr 95, poz. 425). Zgodnie z art. 92c ust. 1 pkt 3 lit. a te same ustawy organizatorami wypoczynku mogą być osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, inne niż wymienione w pkt 1 i 2, organizujące wypoczynek w celu niezarobkowym. Na takim organizatorze wypoczynku stosownie do art. 92c ust. 2 oraz art. 92d spoczywają obowiązki, w tym m.in. zgłoszenie kuratorowi oświaty właściwemu ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wypoczynku zamiar zorganizowania wypoczynku. W ocenie Sądu nie sposób uznać, aby ustawodawca uznawał za tożsame pojęcia organizatora wypoczynku z ustawy o systemie oświaty z pojęciem organizatora turystyki, funkcjonującym na gruncie ustawy o imprezie turystycznej i powiązanych usługach turystycznych. Brak jest także podstaw do przyjęcia, aby osoba fizyczna będąca organizatorem wypoczynku traciła przez to status konsumenta.

Wobec powyższego błędnego oznaczenia stron Sąd przyjął, iż wolą stron było zawarcia umowy w takiej postaci, w której pozwany występował jako podróżny, zaś pozwany jako przedsiębiorca turystyczny.

Istota umowy zawartej pomiędzy stronami sprowadzała się do tego, aby M. N. świadczył na rzecz powoda usługi turystyczne w postaci zakwaterowania, wyżywienia, zapewnia obecność opieki medycznej w zakresie pierwszej pomocy w czasie trwania imprezy w postaci 1 pielęgniarki w Ośrodku, udostępnia sal oraz sprzętu nagłośnieniowego do prowadzenia dyskotek oraz imprez w ośrodku, zapewnienia podstawowego sprzętu sportowo-rekreacyjnego, a także opieki ratowników wodnych na plaży w godzinach pracy (...) w D. oraz umożliwienia korzystania z boisk, placu zabaw oraz umożliwienia dostęp do świetlic, a także zapewnieniu możliwości wzięcia udziału w spływie kajakowym. Natomiast powód był zobowiązany do zapłaty ceny określonej w § 5 spornej umowy.

W ocenie Sądu analiza powyższych oświadczeń woli oraz zgromadzony materiał dowodowy, w tym dowód z przesłuchania stron wskazuje, iż strony rozumiały swoje oświadczenia woli w powyższy, jednakowy sposób. Nie można przy tym racjonalnie uzasadnić poglądu, że pozwany złożył ofertę zawarcia dwóch umów, funkcjonujących niezależnie od siebie w zakresie zakwaterowania, wyżywienia i świadczenia innych usług wskazanych w § 4 umowy. W tej kwestii brak bowiem chociażby wskazania odrębnego wynagrodzenia za te usługi.

Niezależnie od powyższego ustalenia, do tożsamych konstatacji może prowadzić obiektywny etap interpretacji oświadczeń woli stron. Jedną z przyjętych doktrynalnie i w orzecznictwie dyrektywą interpretacyjną jest in dubio contra proferentem, co jest uzasadnione dążnością do ochrony słabszego partnera umowy. Zwiększone ryzyko interpretacji umowy powinno obciążać tego, kto redaguje umowę albo ofertę w takiej sytuacji, że druga strona nie ma pełnej lub żadnej możliwości należytego rozpoznania sensu umowy i wpływania na formułowanie jej treści. Jest bowiem słuszne, aby ten, kto korzysta z faktycznie jednostronnej swobody formułowania treści umowy, ponosił ryzyko niejasnej jego redakcji. W przedmiotowej sprawie zaś za redakcję umowy odpowiadała strona pozwana.

W ocenie Sądu pozwany zobowiązał się do kompleksowego zaspokajania potrzeb podróżnych w celach wypoczynkowych, zobowiązując się w tym do ich zakwaterowania, wyżywienia, zapewnienia programu turystycznego - w tym w postaci udostępniania miejsca oraz sprzętu do organizacji dyskotek, zapewnienie podstawowego sprzętu sportowo-rekreacyjnego, opieki medycznej, zapewnienia bezpieczeństwa podczas kąpeli poprzez obecność ratowników wodnych na plaży. Ponadto oferował on powodowi zorganizowanie spływu kajakowego, a także możliwość korzystania z parku linowego. Powyższe świadczenie obejmuje połączenie różnych rodzajów usług turystycznych na potrzeby tych samych wakacji, jest więc imprezą turystyczną, wobec czego uznać należy, iż powoda i pozwanego łączyła umowa o imprezie turystycznej.

W związku z tym, do łączącego ich stosunku prawnego zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, w tym także art. 47 dotyczący odstąpienia od umowy.

Zgodnie z jego treścią podróżny może odstąpić od umowy o udział w imprezie turystycznej w każdym czasie przed jej rozpoczęciem (ust. 1). Podróżny może zostać zobowiązany do zapłacenia odpowiedniej i uzasadnionej opłaty za odstąpienie od umowy o udział w imprezie turystycznej na rzecz organizatora turystyki. W przypadku nieokreślenia w umowie o udział w imprezie turystycznej opłat za odstąpienie od umowy o udział w imprezie turystycznej wysokość tej opłaty odpowiada cenie imprezy turystycznej pomniejszonej o zaoszczędzone koszty lub wpływy z tytułu alternatywnego wykorzystania danych usług turystycznych. Na żądanie podróżnego organizator turystyki uzasadnia wysokość opłat za odstąpienie od umowy o udział w imprezie turystycznej (ust. 2).

Stosownie zaś do art. 47 ust. 4 powyższej ustawy, który to powód wskazywał jako podstawę do skutecznego odstąpienia od umowy wiążącej go z pozwanym, podróżny może odstąpić od umowy o udział w imprezie turystycznej przed rozpoczęciem imprezy turystycznej bez ponoszenia opłaty za odstąpienie w przypadku wystąpienia nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności występujących w miejscu docelowym lub jego najbliższym sąsiedztwie, które mają znaczący wpływ na realizację imprezy turystycznej lub przewóz podróżnych do miejsca docelowego. Podróżny może żądać wyłącznie zwrotu wpłat dokonanych z tytułu imprezy turystycznej, bez odszkodowania lub zadośćuczynienia w tym zakresie.

Art. 47 ust. 6 ww. ustawy nakłada na organizatora turystyki zwrotu poniesionych opłat i wpłat, o których mowa w ust. 4, w terminie 14 dni od dnia rozwiązania umowy o udział w imprezie turystycznej. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio. Zgodnie natomiast z art. 47 ust. 7 ww. ustawy konsument, który zawarł umowę o udział w imprezie turystycznej poza lokalem przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, może w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia odstąpić od niej bez podawania przyczyny i ponoszenia kosztów, chyba że negocjacje ustne, na podstawie których została zawarta umowa, były prowadzone w oparciu o wcześniejsze zamówienie złożone przez konsumenta. Przepisy art. 30, art. 31, art. 32 ust. 1 i 2, art. 35, art. 37 i art. 38 pkt 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta stosuje się odpowiednio.

W tym miejscu Sąd pragnie wskazać, iż do podpisania umowy nazwanej przez strony „umowa nr (...) o świadczenie usług zawarta w D. w dniu 23.11.2019 r.” doszło w ten sposób, że J. N. przesłała za pomocą e-maila do M. S. (1) egzemplarz umowy z pieczętką Przedsiębiorstwa (...), pieczętką i podpisem dyrektora ośrodka (...) oraz pieczętką i podpisem kierownika ośrodka (...) oraz tzw. czysty formularz umowy, który M. S. (1) podpisał i odesłał na adres Przedsiębiorstwa (...). Mimo, iż M. S. (1) zastrzegł wcześniej, iż istnieje możliwość, że liczba osób będzie mniejsza niż 80, nie prowadził pertraktacji umowy przed jej podpisaniem. Wobec czego wskazać należy, iż stosownie do regulacji ustawy o prawach konsumenta, w szczególności art. 2 pkt 1, była to umowa zawarta na odległość, tj. umowa zawarta z konsumentem w ramach zorganizowanego systemu zawierania umów na odległość, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron, z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość do chwili zawarcia umowy wyłącznie. Nie była to jednak umowa poza lokalem przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta - zatem do przedmiotowego stosunku łączącego strony zastosowania nie znajdują przepisy art. 30, art. 31, art. 32 ust. 1 i 2, art. 35, art. 37 i art. 38 pkt 1 ustawy o prawach konsumenta, o których mowa w art. 47 ust. 7 o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.

Na gruncie przedmiotowej sprawy powód jako podstawę swojego oświadczenia o odstąpieniu od umowy z jednoczesnym wezwaniem do zapłaty kwoty 18.000 zł zawartej w piśmie z dnia 29 czerwca 2020 roku, które to pozwany odebrał 3 lipca 2020 roku wskazywał art. 47 ust. 4 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.

W art. 4 pkt 15 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych wskazano, iż przez nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności należy rozumieć „sytuację pozostającą poza kontrolą strony powołującej się na taką sytuację, której skutków nie można było uniknąć, nawet gdyby podjęto wszelkie rozsądne działania”. Natomiast w motywie 31 preambuły dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/2302 z 25.11.2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych (Dz.Urz.U.E.L Nr 326, str. 1) wskazano, że nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności mogą obejmować, na przykład, „znaczące zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, takie jak wybuch epidemii poważnej choroby w docelowym miejscu podróży”. Przy ocenie, czy dane okoliczności mają

nieunikniony i nadzwyczajny charakter należy stosować kryteria obiektywne, przy czym w powołanej wyżej regulacji wskazano wprost, że może odnosić się to do epidemii.

Oceniając powyższe Sąd uwzględnił, iż w chwili zawierania umowy pomiędzy stronami (listopad 2019 r.) wybuch pandemii koronawirusa był okolicznością nie do przewidzenia, nagłą i o nieprzewidzianym czasie trwania, nie można było spodziewać się nadchodzącej epidemii i warunków, w jakich przyszło tego typu placówkom funkcjonować. Sąd miał również na uwadze panującą na przestrzeni marca - czerwca 2020 roku ogólną dezinformację w zakresie funkcjonowania społeczeństwa wobec wybuchu epidemii koronawirusa, a także, iż w tamtym okresie średnia liczba dziennych zakażeń oscyływała w granicach od ok. 300 do 560 osób. W tym województwie o największej ilości zakażeń było województwo (...), na obszarze którego mieszkała znaczna część osób mających brać udział w wyjeździe.

Wobec powyższego Sąd uznał, iż powodowi przysługiwało prawo do odstąpienia od umowy na podstawie art. 47 ust. 4 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych w wyniku wystąpienia nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności, tj. wybuchu pandemii koronawirusa.

Pismo z dnia 29 czerwca 2020 r. zawierające oświadczenie powoda o odstąpieniu od umowy zostało wysłane przesyłką poleconą na adres pozwanego i odebrane w dniu 3 lipca 2020 r. (co potwierdza wydruk z elektronicznego śledzenia przesyłek k. 19). W tej sytuacji uznać należy, iż oświadczenie powoda o odstąpieniu od umowy doszło do wiadomości pozwanego skutecznie w dniu 3 lipca 2020 r. Umowa przeto została rozwiązana.

Stosownie do zdania 2 art. 47 ust. 4 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych podróżny może żądać wyłącznie zwrotu wpłat dokonanych z tytułu imprezy turystycznej, bez odszkodowania lub zadośćuczynienia w tym zakresie.

Powód dnia 9 grudnia 2019 roku przelał na konto Przedsiębiorstwa (...) kwotę 3.000 zł, następnie 17 stycznia 2020 roku kwotę 5.000 zł oraz 12 marca 2020 roku kwotę 10.000 zł, tj. łącznie 18.000 zł. Powyższe wpłaty w żadnej części nie zostały mu zwrócone. Mając na uwadze powyższe Sąd uznał roszczenie główne powoda co do kwoty 18.000 zł za zasadne i wobec tego w punkcie I wyroku zasądził powyższą kwotę od pozwanego na rzecz powoda.

Powód domagał się, poza tym odsetek ustawowych za opóźnienie od powyższej kwoty liczonych od dnia 15 stycznia 2021 roku. Roszczenie o odsetki znajduje swoje oparcie w treści art. 481 § 1 kc, który stanowi, iż jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jak zaś wynika z tezy wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2003 r. (II CK 146/02, Lex nr 82271) dłużnik popada w opóźnienie, jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne także wtedy, gdy kwestionuje istnienie lub wysokość świadczenia.

W przedmiotowej sprawie jednak, z uwagi na okoliczność, iż niezrealizowanie umowy pozostaje w bezpośrednim związku z wybuchem epidemii koronawirusa, zastosowanie znajdzie ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych z dnia 2 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 374). Zgodnie z art. 15k ust. 1 ww. ustawy odstąpienie od umowy w trybie określonym w art. 47 ust. 4 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych lub rozwiązanie przez organizatora turystyki umowy o udział w imprezie turystycznej w trybie określonym w art. 47 ust. 5 pkt 2 tej ustawy, które to odstąpienie od umowy lub rozwiązanie umowy pozostaje w bezpośrednim związku z wybuchem epidemii wirusa SARS-CoV-2, jest skuteczne z mocy prawa po upływie 180 dni od dnia powiadomienia przez podróżnego o odstąpieniu lub powiadomienia o rozwiązaniu przez organizatora turystyki.

Powyższy art. 15k stanowi lex specialis wobec art. 47 ust. 4-6 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. Przewiduje on przesunięcie skuteczności oświadczenia klienta o odstąpieniu lub rozwiązaniu przez organizatora umowy o udział w imprezie turystycznej o 180 dni od dnia powiadomienia przez podróżnego o odstąpieniu lub powiadomienia o rozwiązaniu przez organizatora turystyki. Przesunięcie skuteczności terminu

oświadczenia powoduje, że organizator winien zwrócić poniesione przez podróżnego opłaty i wpłaty w terminie dalszych 14 dni od dnia uzyskania przez oświadczenie skuteczności, który to termin 14-dniowy wynika z art. 47 ust 6 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. Oznacza to, że wymagalność roszczenia o zwrot opłat i wpłat następuje po upływie łącznie 194 dni od dnia powiadomienia jednej strony przez drugą o odstąpieniu lub od dnia zawarcia porozumienia w przedmiocie rozwiązania umowy.

Na gruncie przedmiotowej sprawy powód pismem z dnia 29 czerwca 2020 roku, działając za pośrednictwem pełnomocnika, złożył pozwanemu M. N. oświadczenie o odstąpieniu od umowy nr (...) o świadczenie usług zawartej w D. w dniu 23 listopad 2019 roku na podstawie art. 47 ust. 4 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz skierował wezwanie do zapłaty kwoty 18.000 zł. Powyższe pismo M. N. odebrał 3 lipca 2020 roku.

Zatem ten dzień, stosownie do art. 61 § 1 kc, który stanowi, iż świadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią, należy przyjąć za początek biegu 196-dniowego terminu. Natomiast ostatni dzień na dokonanie przez pozwanego zwrotu wpłat dokonanych przez powoda z tytułu imprezy turystycznej uznać należy 15 stycznia 2021 roku, zatem od dnia następnego tj. od dnia 16 stycznia 2021 roku pozwany pozostawał w opóźnieniu.

Wobec powyższego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 18.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi dopiero od dnia 16 stycznia 2021 roku, i wobec tego, że powód żądał ich od dnia 15 stycznia 2021 roku w tej części w punkcie II sentencji wyroku oddalił powództwo w tym zakresie.

Dodatkowo jeszcze Sąd rozważał kwestię abuzywności zawartej umowy.

Z uwagi na okoliczność, iż „umowa nr (...) o świadczenie usług zawarta w D. w dniu 23.11.2019 r.” została zawarta pomiędzy przedsiębiorcą-pozwanym oraz konsumentem-powodem wskazać należy, iż zgodnie z art. 385¹ kc postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, które kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami lub rażąco naruszając jego interesy, nie są wiążące, jeżeli nie zostały uzgodnione indywidualnie. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (§ 1). Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu, co w szczególności odnosi się do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§ 3). Nie ulega przy tym wątpliwości, że dla przyjęcia, że sporne postanowienie zostało indywidualnie uzgodnione nie jest wystarczające wykazanie, że konsument mógł poznać jego treść przed zawarciem umowy, względnie mógł starać się o jego zmianę. Uznanie, że konkretne postanowienie zostało tak uzgodnione wymaga natomiast wykazania, że konsument miał realny wpływ na jego konstrukcję, a konkretny zapis był z nim negocjowany, względnie przedstawiono mu możliwość wprowadzenia zmian, z czego jednak świadomie zrezygnował.

Zgodnie z orzecnictwem europejskim i polskich sądów powszechnych wynika obowiązek sądów do badania z urzędu, w ramach toczącego się postępowania, nieuczciwego charakteru nieuzgodnionych indywidualnie postanowień umowy, wobec czego może on stwierdzić bezskuteczność wzorca z urzędu, niezależnie od tego, czy konsument sformułował takie żądanie.

Zgodnie z art. 385³ kc w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności:

pkt 13) przewidują utratę prawa żądania zwrotu świadczenia konsumenta spełnionego wcześniej niż świadczenie kontrahenta, gdy strony wypowiedają, rozwiązują lub odstępują od umowy;

pkt 14) pozbawiają wyłącznie konsumenta uprawnienia do rozwiązania umowy, odstąpienia od niej lub jej wypowiedzenia;

pkt 23) wyłączają jurysdykcję sądów polskich lub poddają sprawę pod rozstrzygnięcie sądu polubownego polskiego lub zagranicznego albo innego organu, a także narzucają rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy.

Wobec czego Sąd uznał za niedozwolone postanowienia umowy sformułowane w § 5 ust. 3 – 7 „umowa nr (...) o świadczenie usług zawarta w D. w dniu 23.11.2019 r.”, które to przyznają prawo do rozwiązania umowy jedynie pozwanemu, wyłączając tym samym uprawnienie konsumenta do rozwiązania umowy, odstąpienia od niej lub jej wypowiedzenia, a także postanowienie umowy z § 6 ust. 8, w którym wskazano, iż w przypadku wystąpienia sporów z tytułu umowy, w przypadku, gdy polubowne rozwiązanie sporu nie przyniesie odpowiednich rezultatów, strony poddadzą spór pod rozstrzygnięcie właściwego rzeczowo sądu powszechnego w S.. Przy czym z uwagi na okoliczność, iż to konsument był stroną wnoszącą pozew, to konsument dokonał wyboru sądu, a strony nie zgłosiły w tym względzie zarzutu, przeto okoliczność właściwości sądu nie była istotną postępowania.

Sąd także rozważył sytuację przyjęcia, iż przedmiotowa umowa to jednak inna umowa nienazwana.

Nawet przy przyjęciu, iż łącząca strony umowa nie była umową o imprezie turystycznej lecz umową o zakwaterowanie oraz inną umową, w tym o wyżywienie, opiekę, udostępnienie świetlicy, sprzętu do nagłośnienia itd. roszczenie powoda i tak byłoby zasadne. W tej sytuacji zastosowanie znalazłby art. 750 kc, który stanowi, iż do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

Przy czym z uwagi na wyłączenie z art. 38 pkt 12 ustawy o prawach konsumenta, zgodnie z którym prawo odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość nie przysługuje konsumentowi w odniesieniu do umów o świadczenie usług w zakresie zakwaterowania, innych niż do celów mieszkalnych, przewozu rzeczy, najmu samochodów, gastronomii, usług związanych z wypoczynkiem, wydarzeniami rozrywkowymi, sportowymi lub kulturalnymi, jeżeli w umowie oznaczono dzień lub okres świadczenia usługi uznać należy, iż mimo że łącząca strony umowa była umową, do której zawarcia doszło za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, to nie przysługiwało powodowi prawo odstąpienia od niej.

Brak możliwości odstąpienia na gruncie przepisów ustawy o prawach konsumenta przez powoda od umowy zawartej z pozwanym nie pozbawiłby go jednak prawa do wypowiedzenia pozwanemu łączącej go z nim umowy

Wobec czego do tego łączącego powoda z pozwanym stosunku należałoby zastosować art. 747 § 1 kc, zgodnie z którym dający zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie. Powinien jednak zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia; w razie odpłatnego zlecenia obowiązany jest uiszczyć przyjmującemu zlecenie część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, a jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę. Wypowiedzenie umowy nie skutkuje - tak jak odstąpienie - uznaniem, iż do zawarcia umowy nigdy nie doszło, lecz rozwiązuje istniejącą umowę od daty takiego wypowiedzenia.

Takie wypowiedzenie dokonywane jest przez oświadczenie złożone drugiej stronie (art. 61 kc). Dla jego skuteczności nie jest wymagane zachowanie formy szczególnej. Jeżeli jednak umowa zlecenia miała taką formę, wypowiedzenie wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem ograniczeń dowodowych. Jak wskazano powyżej powód złożył skutecznie pismo pozwanemu, iż chce zrezygnować z umowy i żąda zwrotu uiszczonej dotychczas na rzecz pozwanego kwoty 18.000 zł Co prawda powód zatytułował swoje pismo „oświadczenie do odstąpieniu od umowy wraz z wezwaniem do zapłaty”, jednakże w sytuacji przyjęcia, iż łącząca strony umowa była umową o świadczenie usług, wykładając je zgodnie z art. 65 § 1 kc należało je potraktować jako wypowiedzenie umowy. Wynika bowiem z niego, iż wolą powoda była rezygnacja z udziału z usług pozwanego oraz chęć odzyskania uiszczonych na jego rzecz z tego tytułu pieniędzy.

Wobec powyższego Sąd uznał, iż przy przyjęciu, iż strony łączyła umowa o świadczenie usług, uznać należy, iż powód skutecznie złożył pozwanemu wypowiedzenie.

Oświadczenie o wypowiedzeniu wywołuje skutek prawnokształtujący – w postaci wygaśnięcia zobowiązania – natychmiast, tj. w chwili, gdy dotarło ono do drugiej strony w taki sposób, że mogła ona zapoznać się z jego treścią. Przy czym w przypadku wypowiedzenia przez dającego zlecenie po jego stronie powstają następujące obowiązki: 1) zwrotu przyjmującemu zlecenie poczynionych do dnia wypowiedzenia wydatków, 2) przy zleceniu odpłatnym – zapłaty takiej części wynagrodzenia, jaka odpowiada wykonanej przez przyjmującego zlecenie części działań składających się na jego świadczenie; 3) jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu – naprawienia szkody.

Wybuch pandemii koronawirusa z całą pewnością jest ważnym powodem wypowiedzenia łączącego strony stosunku - z uwagi na tożsamą argumentację, jak przy rozważaniach co do art. 47 ust. 4 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.

Część wynagrodzenia odpowiadająca dotychczasowym czynnościom powinna być określana w relacji do przyjętego modelu wynagrodzenia przyjmującego zlecenie. Natomiast szkoda przyjmującego zlecenie może polegać przede wszystkim na utraconym przez niego wynagrodzeniu za niewykonaną część zlecenia. Zakres obowiązku odszkodowawczego podlega jednak, co do zasady, pomniejszeniu o korzyści, które przyjmujący zlecenie uzyskał, wykonując inne czynności w czasie, w którym wykonywałby wypowiedziane zlecenie.

Na gruncie przedmiotowego postępowania pozwany nie wykazał jednak, ani jakie wydatki zostały przez niego poczynione do dnia wypowiedzenia (np. czy w tym okresie zakupił już wyżywienie – co zresztą z uwagi na odebranie przez niego wypowiedzenia w dniu 3 lipca 2020 roku i terminu świadczonej usługi w okresie od 11 sierpnia do 21 sierpnia 2020 roku wydaje się być mało prawdopodobne), ani jaką część świadczenia już wykonał.

Resumując uznać należało, iż nawet przy przyjęciu, iż łącząca strony umowa nie była umową o imprezie turystycznej – roszczenie powoda byłoby zasadne.

W punkcie III sentencji wyroku Sąd rozstrzygnął o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Powód M. S. (1) wygrał sprawę w całości (oddalenie powództwa dotyczyło jedynie żądania odsetek w zakresie 1 dnia), a więc pozwany winien zwrócić mu całość poniesionych przez niego kosztów. Na koszty procesu w przedmiotowej sprawie składały się: opłata od pozwu w kwocie 1.000 zł, wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w osobie adwokata, ustalone w stawce minimalnej na podstawie § 2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów w kwocie 3.600 zł, opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, a więc łącznie kwota 4.617 zł.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

sędzia Marta Karnacewicz

Szczecina, dnia 2 marca 2022 r.